

การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ

อัญชนา สมบัติพิบูลย์*

ผศ.ดร.ชุตีระ ระบอบ**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจลักษณะการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการวิเคราะห์และศึกษาความพึงพอใจของที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพประชากรได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ บริษัทนำเที่ยว หน่วยงานหรือองค์กรท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ 385 คนตัวแทนบริษัทนำเที่ยว 5 รายสถานประกอบการ 3 ราย ตัวแทนชุมชน 2 ราย รวม 395 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามสถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์เนื้อหา และไคสแควสในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 65-69 ปี ภูมิลำเนากรุงเทพมหานครและภาคกลาง สถานภาพสมรส การศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป รายได้ปานกลาง 10,000-20,000 บาท วางแผนท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบไปเช้าเย็นกลับ ความคิดเห็นการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในระดับมาก ความพึงพอใจในการจัดการโลจิสติกส์ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ข้อมูลสารสนเทศ การให้บริการโลจิสติกส์ สถานที่ท่องเที่ยว และบุคลากร ในระดับมาก สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน เพศ อายุ และรายได้กับความพึงพอใจในการจัดการโลจิสติกส์แต่ละด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการโลจิสติกส์, การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ, นักท่องเที่ยวสูงอายุ

* นักศึกษาหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Logistics Management in Health Promotion Tourism for Elderly Tourists in Samutprakarn Province

Unchana Sombatpiboon

Prof.Dr.Chutira Rabob

Abstract

The purpose of this research was to survey the health promotion tourism characteristics for elderly tourists in Samut Prakan province, analyze logistics management in health promotion tourism, and to study the satisfaction level of elderly tourists toward logistics management in health promotion. The population and samples of this study were the stakeholder who involved in logistics management in health promotion such as 385 elderly tourists, 5 travel agents, 3 and 2 community representatives total were 395 samples, by use interview, questionnaire. The statistical analysis showed the frequency, percentage, average, contents analysis for interview analysis, and hypothesis testing.

Research results found that the elderly tourists almost age between 65-69 domicile in Bangkok and central region province, married and obtained bachelor's degree, have moderate income between 10,000 – 20,000 baht. For Tourists' behavior plans to travel by themselves in a one-day trip. The logistics management in health promotion tourism for elderly tourists from upstream, midstream to downstream was agreed at a high level. Elderly tourists' satisfaction level in 6 issues: physical, information, logistics service, tourists attractive place, and personnel were the same at a high level. Demography, gender, age, and income were not influenced by the logistics management satisfaction at a statistical significance of 0.05

Keywords: Logistics management, Health promotion tourism, Elderly tourists

บทนำ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) จำนวนผู้สูงอายุต่างทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในแต่ละประเทศให้ความเอาใจใส่ในการดูแลและรักษาสุขภาพมากขึ้น ผลกระทบอีกประการหนึ่งก็คือ การเดินทางของผู้สูงอายุทั่วโลกได้เพิ่มจำนวนสูงขึ้นในแต่ละปี ประเทศไทยได้รับการยอมรับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก ถูกกำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายในการเป็น “ศูนย์กลางสุขภาพของเอเชีย” (Medical Hub of Asia) ตลาดผู้สูงอายุเป็นตลาดหนึ่งที่มีแนวโน้มเติบโตสูงในอนาคต องค์การสหประชาชาติคาดการณ์ว่าจะมีผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นจาก 687.9 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2549 เป็น 1,968 ล้านคนในปี พ.ศ. 2593 ในทวีปเอเชียจะมีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุด (จิราวดีรัตน์ไพฑูรย์ชัย, 2557) การบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) มีความหมายว่า เป็นการบริการจัดการรับส่งและดูแลคน สิ่งของ และบริการ ดังนั้น การจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวจึงมีความหมายครอบคลุมถึงการจัดการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวแต่ละจุดหรือกิจกรรมเพื่อให้ลูกค้าหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจสูงสุด

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงจังหวัดหนึ่งของประเทศ มีทรัพยากรและบริการการ

ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการด้านโลจิสติกส์สำหรับผู้สูงอายุเป็นประเด็นสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจลักษณะการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อวิเคราะห์การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตการวิจัย

เป็นการศึกษาเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุจังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพที่มีชื่อเสียงของประเทศ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมอยู่ในอันดับที่ 4 รองจาก กรุงเทพมหานคร ระยอง และชลบุรี และสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ()

คำนิยามศัพท์

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ หมายถึง นักท่องเที่ยวรายบุคคลหรือกลุ่มชาวไทยทั้งเพศชาย และเพศหญิง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546)

การจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การนำแนวคิดการจัดการโลจิสติกส์มา ประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัด สมุทรปราการอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่โลจิสติกส์ ดินน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โลจิสติกส์ดินน้ำ ได้แก่ ที่มาของนักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง ปัจจัยที่ เกี่ยวกับการเดินทางมาท่องเที่ยว โลจิสติกส์กลางน้ำ ได้แก่ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งการให้บริการนักท่องเที่ยว โลจิสติกส์ปลายน้ำ ได้แก่ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การ เดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำ

การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุใน จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์นอกจากจะ เพื่อความเพลิดเพลินแล้ว ยังเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตคนใน ท้องถิ่น อาจมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริม บำบัดรักษา ฟื้นฟูสุขภาพ ในรูปแบบต่าง ๆ

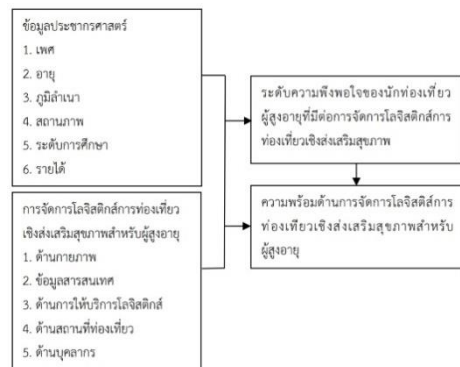
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การ ท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับ ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดการโลจิสติกส์ของการท่องเที่ยวเชิง

ส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัด สมุทรปราการ

3. ทราบถึงระดับความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดงานวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ บริษัทนำเที่ยว หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ จัดเป็นประเภท ประชากรที่มีจำนวนไม่จำกัด)

กลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยผู้สูงอายุที่เดินทางมา ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ สูตรคำนวณดังนี้ เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

z = 1.96 (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05)

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ

ได้ไม่เกิน 5%

เมื่อแทนค่าในสูตร

$$n = (1.96)^2 / 4(0.05)^2$$

$$= 385 \text{ คน}$$

โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุจำนวน 385 คน ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว จำนวน 5 รายตัวแทนสถานประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จำนวน 3 รายและตัวแทนชุมชน จำนวน 2 รายโดยในการสัมภาษณ์กำหนดคุณลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ที่ศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี สำหรับการสำรวจเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น และใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป จำนวน 8 ข้อ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ จำนวน 12 ข้อ การจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวจำนวน 15 ข้อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์ ระดับความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ข้อมูลสารสนเทศการให้บริการโลจิสติกส์สถานที่ท่องเที่ยว และบุคลากร จำนวน 25 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure) จำนวน 7 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และผู้สูงอายุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alfa Coefficient) ของคอนบราค พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.97 แสดงว่าแบบสอบถามสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การทดสอบความแม่นยำและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

เป็นการหาค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากดุลยพินิจผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะของคำถาม ผลการทดสอบได้ค่า IOC เท่ากับ 0.87 (เกินกว่า 0.05) แสดงว่าแบบสอบถามสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของผู้สูงอายุ ข้อมูลตัวเลขสถิติต่างๆ เอกสารเผยแพร่ทางราชการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ สัดส่วน อัตราส่วน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test, F-test การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษา**ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป**
**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ**

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 218 คน (ร้อยละ 56.63) อายุ 65-69 ปี มากที่สุดจำนวน 152 คน (ร้อยละ 39.48) มีภูมิลำเนาภาคกลาง จำนวน 144 คน (ร้อยละ 37.40) กรุงเทพมหานคร จำนวน 104 คน (ร้อยละ 27.01) มีสถานภาพสมรส จำนวน 205 คน (ร้อยละ 54.27) การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คนมีรายได้ 10,000-20,000 บาท มากที่สุด จำนวน 123 คน (ร้อยละ 31.95) และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 115 คน (ร้อยละ 29.87) แหล่งที่มารายได้จากรายได้จากการทำงานในปัจจุบัน จำนวน 217 คน (ร้อยละ 56.36) รองลงมาได้จากรายได้จากลูกหลานจำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.84)

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
**ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม
การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ**

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการใช้ระยะเวลาไม่เกิน 1 วัน มากที่สุด นิยมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นันทนาการ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยว พักผ่อนดูแลสุขภาพ ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวไปกับคู่สมรส มีการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ชอบเดินทางช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ และเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด ลักษณะไปเข้าเย็นกลับส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายโดยประมาณต่อครั้ง 501-1,000 บาท ประทับใจด้านสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ประโยชน์ด้านสุขภาพ

**ส่วนที่ 3 การจัดการโลจิสติกส์สำหรับ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ (ก่อนเดินทาง)

ความเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์ด้าน (ก่อนเดินทาง) แหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ	$\bar{X}$		S.D.		ระดับความคิดเห็น	
	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู
1. มีข้อมูลการจัดการโลจิสติกส์เส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน	3.67	3.82	0.678	0.830	มาก	มาก
2. การนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ	3.62	3.77	0.758	0.645	มาก	มาก
3. มีการอำนวยความสะดวกท่องเที่ยวให้ทันสมัยอยู่เสมอ	3.60	3.59	0.703	0.667	มาก	มาก
4. ความปลอดภัยในการเดินทางตั้งแต่จุดเริ่มต้น	3.68	3.82	0.809	0.710	มาก	มาก
5. ข้อมูลข่าวสารมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว	3.63	3.68	0.768	0.698	มาก	มาก
รวม	3.64	3.74	0.743	0.710	มาก	มาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์
สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้
สูงอายุ (ระหว่างการเดินทาง)

ความเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการ โลจิสติกส์ภายใน (ระหว่าง การท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิง ส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ)	X̄		S.D.		ระดับความคิดเห็น	
	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู
1. ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ แหล่งท่องเที่ยว	3.57	3.74	0.786	0.761	มาก	มาก
2. ความปลอดภัยในการเดินทาง สำหรับผู้สูงอายุ	3.50	3.66	0.778	0.794	มาก	มาก
3. ประสิทธิภาพการให้บริการด้าน โลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยว	3.58	3.68	0.796	0.809	มาก	มาก
4. ความปลอดภัยด้านโลจิสติกส์ของ แหล่งท่องเที่ยว	3.58	3.72	0.850	0.744	มาก	มาก
5. บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวสูงอายุ	3.55	3.69	0.798	0.823	มาก	มาก
รวม	3.56	3.70	0.644	0.786	มาก	มาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์
สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้
สูงอายุ (เมื่อเสร็จสิ้นการเดินทาง)

ความเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการ โลจิสติกส์ภายนอก (เมื่อเสร็จสิ้น การท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิง ส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ)	X̄		S.D.		ระดับความคิดเห็น	
	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู	บางกระเจ้า	บางปู
1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ท่าทางมีประสิทธิภาพ	3.54	3.66	0.755	0.739	มาก	มาก
2. การเข้าถึงข้อมูลของพนักงาน แหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	3.58	3.67	0.827	0.748	มาก	มาก
3. ความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำใน ระยะเวลาที่เหมาะสม	3.60	3.75	0.854	0.651	มาก	มาก
4. จะให้คำแนะนำบุคคลที่รู้จักให้มา ท่องเที่ยวอีก	3.68	3.72	0.832	0.791	มาก	มาก
5. ยินดีให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีโอกาส	3.60	3.72	0.726	0.791	มาก	มาก
รวม	3.60	3.70	0.799	0.744	มาก	มาก

1. กลุ่มตัวอย่างบางกระเจ้า และบางปู
โดยรวมความคิดเห็นก่อนเดินทาง ระหว่างการ
เดินทาง และเมื่อเสร็จสิ้นการเดินทางอยู่ในระดับที่
มาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์
สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้
สูงอายุก่อนเดินทางกลุ่มบางกระเจ้าและบางปูมาก
ที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ความปลอดภัยในการ
เดินทางตั้งแต่จุดเริ่มต้น ($\bar{X}$ = 3.68 และ 3.62)
สำหรับระหว่างการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างบาง

กระเจ้าเห็นว่า ประสิทธิภาพการให้บริการด้าน
โลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวและความปลอดภัยด้าน
โลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุดคือ ($\bar{X}$ = 3.58) สำหรับบางปู ค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุดคือ ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์แหล่ง
ท่องเที่ยว มากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.74) และหลังเสร็จสิ้น
การเดินทาง กลุ่มตัวอย่างบางกระเจ้าเห็นว่าปัจจัยที่
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ จะให้คำแนะนำบุคคลที่รู้จัก
ให้มาท่องเที่ยวอีก มากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.68) สำหรับบาง
ปู ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือความตั้งใจกลับมา
เที่ยวซ้ำในระยะเวลาที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 3.75)

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว
เชิงส่งเสริมสุขภาพในจังหวัดสมุทรปราการ

1. ปัจจัยด้านกายภาพ

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางกระเจ้าจำแนก
ตามปัจจัยการจัดการโลจิสติกส์ด้านกายภาพ พบว่า
อยู่ในระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.45
และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก
คุณภาพของถนนหรือเส้นทาง ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =
3.49) รองลงมา ความสะดวกสบายในการเดินทาง
($\bar{X}$ = 3.48) การรักษาเวลาเดินทาง ($\bar{X}$ = 3.47)น้อย
ที่สุด สภาพการจราจรทางถนน ($\bar{X}$ = 3.39)

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางปูจำแนกตาม
ปัจจัยการจัดการโลจิสติกส์ด้านกายภาพ พบว่าอยู่
ในระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และ
เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คุณภาพของถนนหรือ
เส้นทางมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.84) รองลงมา ความ

ปลอดภัยในการเดินทาง น้อยที่สุด สภาพการจราจรทางถนน ($\bar{X} = 3.65$)

2. ปัจจัยด้านข้อมูลสารสนเทศ

1. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางกระเจ้า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับที่มากป้ายแสดงสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมาพนักงานมีการประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.46$) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.45$) และในระดับความคิดเห็นปานกลาง เว็บไซต์การเข้าถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.39$) มีเอกสารการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.34$)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางปู มีระดับความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับที่มาก ป้ายแสดงสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาเว็บไซต์การเข้าถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.53$) พนักงานมีการประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.43$) และในระดับความคิดเห็นปานกลาง มีเอกสารการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.39$) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.30$)

3. ปัจจัยด้านการให้บริการโลจิสติกส์

1. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางกระเจ้า มีความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.57 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คุณภาพการให้บริการของสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.62$)

รองลงมาสถานที่ท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพียงพอ ($\bar{X} = 3.59$) การจัดการสถานที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.57$) การจัดระบบเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.54$) นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์คู่กับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.53$)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุกลุ่มบางปูมีความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.75 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คุณภาพการให้บริการของสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.79$) นักท่องเที่ยวได้รับประโยชน์คู่กับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.77$) การจัดระบบการเข้าชมงานในสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.71$) สถานที่ท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพียงพอ ($\bar{X} = 3.66$)

4. ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว

1. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางกระเจ้า มีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าสถานที่ที่จอดรถเพียงพอและมีความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.68$) น้อยที่สุดความปลอดภัยจากมิจฉาชีพในสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.59$)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางปู มีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานที่ที่จอดรถเพียงพอและมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งมีค่า

($\bar{X}$ = 3.93) น้อยที่สุดความสะอาดในสถานที่
ท่องเที่ยว ($\bar{X}$ = 3.81)

5. ปัจจัยด้านบุคลากร

1. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางกระเจ้า มีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าคุณภาพการให้บริการของพนักงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.67) รองลงมา พนักงานสถานที่ท่องเที่ยวต้อนรับมีอัตราที่ดี ($\bar{X}$ = 3.66) น้อยที่สุด ความกระตือรือร้นให้บริการของพนักงาน ($\bar{X}$ = 3.61)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุบางปู มีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานขับรถให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.89) รองลงมา ความเอาใจใส่ต่อกฎจราจรของพนักงานขับรถน้อยที่สุด พนักงานสถานที่ท่องเที่ยวต้อนรับมีอัตราที่ดี มีค่า ($\bar{X}$ = 3.81)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ และรายได้) ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุทั้งแหล่งท่องเที่ยวบางปูและบางกระเจ้าที่มีต่อความพึงพอใจต่อการจัดการโลจิสติกส์ พบว่าได้ค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน กล่าวคือไม่มีความแตกต่างกันของตัวแปรในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สรุปผลการสัมภาษณ์

บริษัทนำเที่ยว

1. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นลักษณะการประชาสัมพันธ์

ให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหารชีวิตความเป็นอยู่ และเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดของจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน

2. สำหรับมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ ระบบขนส่งที่สามารถเข้าถึงได้ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลากหลายรูปแบบ อาหารหาง่ายและราคาไม่แพงเกินไป

3. ปัจจัยสำคัญที่เป็นปัญหาอุปสรรคของนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ระยะทางในการเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการยังไม่มีการพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวเพียงพอ และมีโฆษณาจำนวนมาก การฉวยโอกาสขายสินค้าราคาสูงกว่าความเป็นจริง

ตัวแทนสถานประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ประกอบการมีบทบาทการดำเนินธุรกิจลักษณะรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดสมุทรปราการ โดยการร่วมทุนกับสมาชิกสนับสนุนสมาชิกเริ่มประกอบธุรกิจด้วยตนเอง

2. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้สูงอายุเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ได้แก่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย สามารถผ่อนคลายความเครียดและมีการออกกำลังกาย รวมทั้งการมีอาหารและบรรยากาศที่เงียบสงบ

3. ปัญหาอุปสรรคของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ประการแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสะดวกในการใช้บริการ ประการที่สอง สภาพปัญหาจราจรในช่วงเทศกาลหรือวันหยุดพิเศษ

สัมภาษณ์ตัวแทนชุมชนสถานที่ท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ

สรุปผลการสัมภาษณ์ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเป็นคู่ประสานงานการจัดกิจกรรมร่วมกับสถานประกอบการธุรกิจในพื้นที่ ร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะในด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

2. สำหรับมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเดินทางเข้ามาในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหลากหลาย เป็นสถานที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน และอาหารอร่อย

3. การจัดการระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุมีความพร้อมในระดับหนึ่ง เนื่องจากยังขาดแคลนอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ เช่น ห้องน้ำ ห้องปฐมพยาบาล

สรุปผล

สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ความเหมาะสมของการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ด้านความปลอดภัยในการเดินทาง ประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์ มีข้อมูลการจัดการโลจิสติกส์เส้นทาง

ท่องเที่ยวชัดเจน และความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำในระยะเวลาที่เหมาะสม

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านกายภาพ ได้แก่ ความสะดวกและการให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการเดินทาง ด้านข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ ป้ายแสดงสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน ด้านการให้บริการโลจิสติกส์ ได้แก่ คุณภาพการให้บริการของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว และด้านบุคลากร ได้แก่ คุณภาพการให้บริการของพนักงานในสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐานจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

อภิปรายผล

จากผลวิจัยมีข้อค้นพบว่า ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สรุปได้ว่า ด้านความปลอดภัยในการเดินทาง ประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยว การมีข้อมูลการจัดการโลจิสติกส์เส้นทางท่องเที่ยวที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครพงศ์ อันทอง (2555) ที่ว่าการจัดการโลจิสติกส์ในการท่องเที่ยวเป็นปัจจัย

สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและความภักดีต่อการท่องเที่ยว ทั้งด้านข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ทางด้านข้อมูลสารสนเทศ ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวบางกระแส และบางปุมมีความพึงพอใจกับป้ายแสดงสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัชรี หล้าแหล่ง (2556) ที่ว่า นักท่องเที่ยวมักประสบปัญหาในเรื่องความสะดวกของเส้นทางการเดินทางและจัดระบบการขนส่ง และผลการวิจัยที่ว่า ลักษณะการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุส่วนใหญ่วางแผนเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเองและออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทร์จิตร เอียรศิริ และคณะ (2555) ที่ว่า นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชาวไทยจะวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวมาจากการสอบถามญาติคนรู้จักหรือเพื่อเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาพบว่าควรจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการปรับปรุงข้อมูล

สารสนเทศแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวมีข้อมูลที่ถูกต้อง และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสถานที่ท่องเที่ยว

2. ผลที่ได้จากการศึกษาทำให้เป็นประเด็นว่าน่าที่จะมีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุโดยตรง เพื่อรับทราบปัญหาสำหรับเป็นแนวทางในการแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในลักษณะที่เกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุควรมีระดับที่เหมาะสม
2. การวิจัยจัดทำตัวแบบหรือแผนงานการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่เหมาะสมในแต่ละช่วงระยะเวลา มีกิจกรรมการดูแลรักษาสุขภาพเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ 2546. กรุงเทพฯ : เจ เอส การพิมพ์.
- จันทร์จิตร เอียรศิริ, ฉันทวัต วันดี, สุรีย์ บุญญานพงค์ และกรวรรณ สังขกร. (2555). การประเมินศักยภาพการตลาดท่องเที่ยวแบบไม่เร่งรีบสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุในภาคเหนือตอนบน. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิราวดี รัตนไพฑูรย์ชัย. (2557, 26 สิงหาคม). ตลาดนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ : โอกาสใหม่ไทย เด็บโตรับ AEC.

กรุงเทพมหานคร, น. 1-2.

พัชรี หล้าแหล่ง. (2556). ระบบโลจิสติกส์กับการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย (Royal Coast)

กรณีศึกษาจังหวัดชุมพรและพื้นที่เชื่อมโยง. กรุงเทพฯ : ฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

อักรพงศ์ อ้นทอง และคณะ. (2555). การจัดการโลจิสติกส์กับความจงรักภักดีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด

เชียงใหม่. วารสารเศรษฐศาสตร์ประยุกต์, 18(1): 44-63.